

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

II. Princeps consessus à ceteris delectus, Pater Consistorij. Quotidianus conventus. Cognitio de Religione & Republica. Pontifex adlectus in hoc Consilium. Regem castigabat pœnâ ecclesiasticâ, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

sacrificantibus Sacerdotibus ministrarent, arcam ferrent, & cetera id genus exequentur quae libris sacris prodita sunt. Sed Sacerdotum quidem ceterorum divisa functione erat per vices, ut dixi. Soli autem Pontifici, ut docet Maimonides, omnia sacra & omni tempore obire fas fuit, nullo stationum ordine servato. Præcipuum autem munus Pontificis in eo versabatur, ut templi adyta intraret, quæ sancta sanctorum Hebrei appellant, solenni scilicet expiationum felto, quod die decimo mensis Tisri quotannis celebrabatur. Neque enim alio tempore, neque aliam ob causam, vivere potuit secrētissimum locum. Altare incensum velo separatum fuit ab ipsis adytis, ubi erat arca testimonij. Quotidie in hoc altari adolebat thura Pontifex; sed intra velum non adibat, nisi quotannis solennie. Tota isthac sacrificiorum peragendorum ratio Pontifici, Sacerdotibus, & Levitis adeo erat addicta, ut Regibus nihil in ea parte liceret. Quare Ozias lepra percussus est, quod Sacerdotum ministerio injuriarum faciens, incensum in altari adolevisset. Tractare itaque sacra manibus suis Reges non poterant, sed jure suo munerum partitionem & executionem familiis Leviticis indicere.

C A P V T V.

Synopsis.

I. Iudicia Regi permitta; sed majora negotia ad Synedrium pertinebant. Id constitutum à Moysi. Et viri LX X I. Senatores letti è splendidioribus familiis & Sacerdotibus ac Levitis. Potestas collata manum impositione, deinde verborum formula. Ab hoc Senatus non provocabatur.

II. Princeps confessus à ceteris delectus, Pater Confitorij. Quoridianus conuentus. Cognitio de Religione & Republica. Pontifex adlectus in hoc Consilium. Regem castigabat pœna ecclesiastica. Pontificem aliquando capite.

III. Praeter Synedrium, duo alia Consilia Hierosolymis, & in ceteris oppidis Iudea, que reliqua negotia dirimebant. Synedrio Rex non intererat; sed in rebus arduis illud consulebat, ex Iosepho. Politia Iudaica permixta in iudiciis reddendis; sed divisa in ministeriis bellorum, & regende Republica, que Regi, & sacrificiorum, que Sacerdotibus comperebant. Levites adjuncti ad rerum civilium curam.

IV. Synedrij potestas à Romanis paulatim immunita; & post Archelai relegationem omnino extincta, quoad res civiles. Sola controversia legales illi relitte.

V. Vsurpatio Romanorum, que Moses politiam evererat, à Christo confirmata. De tributis, & de censu Iudeorum, aliqua nondum accurate explicata. Unde sententia Christi, potestas Cesarii in Iudea quoad res civiles constituta, & à Synedrio ablata.

V. Eandem rationem sequitur Christus in Republica Christiana instituenda. Res spirituales soli Petro committit. Cetera relinquit Cesari. Injuria fit Pontifici & Regi, cum è Republica Iudeorum argumenta petuntur. Que in Synagoga permixta erat rerum sacraram & civilium iurisdictio, apud nos est distincta.

I. **Q** uod attrinet ad judiciorum ordinem, Regibus quidem permissa erat judicandi potestas, ut & belli gerendi; sed graviora quæque Synedrio communica-
bant. ut nullum apud me dubium sit, quin decreta Regum, quorum superius memini, de ordine Levitarum, & de ceteris rebus sacris, de consensu magni Synedrij sint statuta. Hoc Consilium à Moysi, Dei iussu constitutum fuit è septuaginta viris Israël, in quos effusa est pars spiritus illius principalis, quo instructus Moses populum regebat. Adfessorum numerus unius erat supra septuaginta, Moysi adjecto. Id Consilium usque ad extremam Iudæa desolationem mansit in urbe, ejusque sedes in ipso sanctuario fuit. Septuaginta autem illi Senatores non è plebe lecti, sed ex iis familiis que amplitudine majorum & splendore commendabantur; Sacerdotibus & Levitis, æquè ac ceteris, in hunc cœtum adscitis. Hæc verò dignitas nemini data est sine actu legitimo, id est, impositione manuum; ad exemplum Mosis, qui Iosua & LXX. senioribus manum imposuit. Hæc autem manum impositione tandem cessavit, eique formula quadam certis verbis concepta succedit, qua illi Senatores initiati sunt. Ab hoc Senatu non erat provocatio. Quipimo quidquid à ceteris magistratibus decidi non poterat, ad horum jurisdictionem pertinuit.

II. Qui auctoritate præcellerent, duo fuere; Princeps Confessor, quem Naso vocabant, à ceteris delectus, qui Mosis locum tenebat. Inter ceteros, qui præstabat ætate, primum locum ad Principis dexteram obtinebat, quem Patrem Confistorij appellabant. Ceteri sexaginta novem sedebant ordine dignitatis & promotionis. Conveniebant quotidie, & considebant à matutinis horis usque ad vesperam; hac lege, ut cuique pro suorum negotiorum ratione abesse aut abire liceret, dummodo tertia pars Consilij, id est, viginti tres supereissent. Senatus ille de rebus præcipuis cognoscet, religionem & rem publicam attinentibus; verbi gratia, de controversiis legalibus, anno intercalari, Pseudoprophetis, Apostatis, de Rege, Pontifice, bello, federibus, legatis, vecigalibus, publicis aedificiis, magistratibus inferioribus, & ceteris ejusmodi. Ex eo autem quod Senatus ille

divino imperio à Moše institutus est, Iudices à Moše & Davide Dī vocantur, & judicia dicuntur *Iudicia Dei*; qui non Principis vice, ut in ceteris imperiis, sed divinā judicabant. Pontifex sapissime in Confessum illum adsciebatur, si alias sapientia polletret. Alioqui, nisi à Collegio admissus fuisset, judicia rerum nec sacrarum nec civilium attingebat. Et ut nostris verbis res Iudaicas explicem, quae erant *ordinis* exequabatur, non quae *jurisdictiones*. Quod autem dixi de Rege judicium tulisse magnum Synedrium, non ita intelligendum est, ac si de ejus capire ac dignitate judicaret, cum solius Dei iudicio ea in parte subjaceret, ut è Davide notant veteres, sed de violata lege, cuius pœna erat fustium privata castigatio, eo tamen modo infligenda quem ipse Rex damnatus ad illud *omnium ecclesiasticum præscriptum*. Quod pœnitentia genus illi responderet quam hodie *Disciplinam* voce octingentis abhinc annis in eum sensum usurpara vocamus. Pontifex autem non solum eodem ritu cædi, sed etiam capitis damnari à Synedrio poterat.

III. Duo Consilia, præter illud magnum, Hierosolymæ considerant, quemadmodum & in ceteris Iudeæ oppidis, è viginti-tribus Assessoribus composta, qui de capite & fortunis civium judicabant; exceptis cauiss illis quæ ad magni Sanedrin confessum referabantur, duorumque generum erant, ut dixi, tum sacrarum rerum, tum civilium disceptationi accommodatae. Rex in Senatum quidem illum non cooptabatur, ne suffragiorum libertatem praestitia sua infringeret, sed eum in rebus arduis consulebat. Hoc est quod inter Mosis instituta Iosephus posuit: *Nihil agat Rex nisi de Pontificis & Senatorum sententia*. Itaque, ut initio monui, regnum Iudeorum sacerdotale fuit; id est, ejus cura tum in iis quæ religionem & ceremonias respiciunt, tum quæ civilium rerum administrationem, viris lectissimis tam è Levitico genere quæ è ceteris tribibus, fuit commissa, sola belli gerendi & regni constituendi ratione excepta, quæ Regi; excepto quoque sacrificiorum ministerio, quod Pontifici, Sacerdotibus, & Levitis præcipuo jure competebat. Sanè in secundo Chronicorum libro Iosaphatus Rex, cùm Zebadiam iis negotiis præficit quæ ad Regem atque ad populum Iudeæ pertinebant, etiam Levitas ei adjungit, qui in partem curarum veniant. Et multò ante illum, David Rex Hasabiæ, & Ieræ, eorumque agnatis, qui Levitas erant, imperium & potestatem in tribus Benjamini, Simeonis, Iudeæ, Ruben, Gad, & dimidiæ

tribum Manassis dedit, atque res tam divinas quam regias gubernare jussit.

I V. Post urbis templique restauracionem, imperium quod penes Davidis posteros fuerat, gens Levitica primū Pontificis nomine, deinde Principis sub Machabeis assumpto, usurpavit. Aristobulus, posito Principis nomine, Regem se tulit. Ita tandem post Sedeciam extinctum Reges iterum Iudea accepit, sed Levitas, quorum ultimus Antigonus fuit. Herodes Iudæus regnum à Romanis tenuit, & extinto Assamonæorum sanguine, repressisque septuaginta senibus, patria Iudeorum instituta imminuit. Itaque quæ de Conflixi magni seu Synedrij auctoritate dicta sunt, ad eam tempestatem referre oportet, cum Iudea nondum Romanum victorem acceperat. Multa enim Gabinius Proconsul Syriæ, cuius accessio erat Palæstina, retinendæ dominationi refixit; Synedriique viribus dissipatis, quinque Synedria pari auctoritate in totidem oppidis constituit. Quin & Iudea in provinciæ formulam redacta, quod tentatum ab Herode fuerat, post relegationem Regis Archelai est peractum, scilicet, ut imperium totius Palæstinae optimo jure esset penes Cæfarem. Quod relictum fuit Synedrio Hierosolymano, in questionibus legis discutiendis versabatur; non autem in negotiis publicis dirimendis, quæ potestas fuit penes procuratores Cæfaris & Proconsules.

V. Ex iis quæ dicta sunt juxta Iosephi & Mosis Maimonidis fidem, egregie illustratur vis illius effati quod Dominus noster morosis illis Iudeis pronuntiavit: qui subdolè agentes, quærebant an censum liceret pendere Cæfari. Aut enim neglecto jure quod Reipublicæ Iudeorum à Moše erat comparatum, de pietate erga patrias leges apud imperitam plebem periclitabatur; aut reus majestatis Cæfareæ fiebat, si de restituendo imperio à multis annis colapsu cogitaret. Illud enim Pharisæorum propositum fuisse existimo, (ut paucis sententiam meam in re aliqui involuta aperiam) non solum querere an tributa pendenda essent, sed an liceret censum solvere Cæfari, hæcque solutione profiteri summum in Iudeam imperium esse penes Cæfarem. Infrunita enim & intempelta fuisse hæc percontatio, an liberum esset Iudeis tributorum pensitatione defungi, cum ab ipsis Alexandri temporibus nunc Syriæ Regibus, nunc Romanis tributa peperissent. Sanè cum Alexandro Magno Iaddus Pontifex fœdus pepigit, ea lege, ut septimus quisque annus à tributorum exactione excusatetur,

Vñllamus Sch
yrdus de regio
Hebreo c. 2.

Iosephus, mox in
de rebus in Euseb.
hist. dicitur, quod ap-
plicatio, & q[uod] m[od]i
tib[us] p[ro]p[ri]etate
q[uod] r[es] p[ro]p[ri]etate
q[uod] r[es] p[ro]p[ri]etate
q[uod] r[es] p[ro]p[ri]etate

2. Chron. 19. &c. 4:

Mach. 10. 11. &
Ioseph. lib. 11. cap.
lib. 11. cap. 3. 21-
22. 23. 24. 25. 26.
27. 28. 29. 30. 31.
32. 33. 34. 35. 36.
37. 38. 39. 40. 41.
42. 43. 44. 45. 46.
47. 48. 49. 50. 51.
52. 53. 54. 55. 56.
57. 58. 59. 60. 61.
62. 63. 64. 65. 66.
67. 68. 69. 70. 71.
72. 73. 74. 75. 76.
77. 78. 79. 80. 81.
82. 83. 84. 85. 86.
87. 88. 89. 90. 91.
92. 93. 94. 95. 96.
97. 98. 99. 100. 101.
102. 103. 104. 105. 106.
107. 108. 109. 110. 111.
112. 113. 114. 115. 116.
117. 118. 119. 120. 121.
122. 123. 124. 125. 126.
127. 128. 129. 130. 131.
132. 133. 134. 135. 136.
137. 138. 139. 140. 141.
142. 143. 144. 145. 146.
147. 148. 149. 150. 151.
152. 153. 154. 155. 156.
157. 158. 159. 160. 161.
162. 163. 164. 165. 166.
167. 168. 169. 170. 171.
172. 173. 174. 175. 176.
177. 178. 179. 180. 181.
182. 183. 184. 185. 186.
187. 188. 189. 190. 191.
192. 193. 194. 195. 196.
197. 198. 199. 200. 201.
202. 203. 204. 205. 206.
207. 208. 209. 210. 211.
212. 213. 214. 215. 216.
217. 218. 219. 220. 221.
222. 223. 224. 225. 226.
227. 228. 229. 230. 231.
232. 233. 234. 235. 236.
237. 238. 239. 240. 241.
242. 243. 244. 245. 246.
247. 248. 249. 250. 251.
252. 253. 254. 255. 256.
257. 258. 259. 260. 261.
262. 263. 264. 265. 266.
267. 268. 269. 270. 271.
272. 273. 274. 275. 276.
277. 278. 279. 280. 281.
282. 283. 284. 285. 286.
287. 288. 289. 290. 291.
292. 293. 294. 295. 296.
297. 298. 299. 300. 301.
302. 303. 304. 305. 306.
307. 308. 309. 310. 311.
312. 313. 314. 315. 316.
317. 318. 319. 320. 321.
322. 323. 324. 325. 326.
327. 328. 329. 330. 331.
332. 333. 334. 335. 336.
337. 338. 339. 340. 341.
342. 343. 344. 345. 346.
347. 348. 349. 350. 351.
352. 353. 354. 355. 356.
357. 358. 359. 360. 361.
362. 363. 364. 365. 366.
367. 368. 369. 370. 371.
372. 373. 374. 375. 376.
377. 378. 379. 380. 381.
382. 383. 384. 385. 386.
387. 388. 389. 390. 391.
392. 393. 394. 395. 396.
397. 398. 399. 400. 401.
402. 403. 404. 405. 406.
407. 408. 409. 410. 411.
412. 413. 414. 415. 416.
417. 418. 419. 420. 421.
422. 423. 424. 425. 426.
427. 428. 429. 430. 431.
432. 433. 434. 435. 436.
437. 438. 439. 440. 441.
442. 443. 444. 445. 446.
447. 448. 449. 450. 451.
452. 453. 454. 455. 456.
457. 458. 459. 460. 461.
462. 463. 464. 465. 466.
467. 468. 469. 470. 471.
472. 473. 474. 475. 476.
477. 478. 479. 480. 481.
482. 483. 484. 485. 486.
487. 488. 489. 490. 491.
492. 493. 494. 495. 496.
497. 498. 499. 500. 501.
502. 503. 504. 505. 506.
507. 508. 509. 510. 511.
512. 513. 514. 515. 516.
517. 518. 519. 520. 521.
522. 523. 524. 525. 526.
527. 528. 529. 530. 531.
532. 533. 534. 535. 536.
537. 538. 539. 540. 541.
542. 543. 544. 545. 546.
547. 548. 549. 550. 551.
552. 553. 554. 555. 556.
557. 558. 559. 560. 561.
562. 563. 564. 565. 566.
567. 568. 569. 570. 571.
572. 573. 574. 575. 576.
577. 578. 579. 580. 581.
582. 583. 584. 585. 586.
587. 588. 589. 590. 591.
592. 593. 594. 595. 596.
597. 598. 599. 600. 601.
602. 603. 604. 605. 606.
607. 608. 609. 610. 611.
612. 613. 614. 615. 616.
617. 618. 619. 620. 621.
622. 623. 624. 625. 626.
627. 628. 629. 630. 631.
632. 633. 634. 635. 636.
637. 638. 639. 640. 641.
642. 643. 644. 645. 646.
647. 648. 649. 650. 651.
652. 653. 654. 655. 656.
657. 658. 659. 660. 661.
662. 663. 664. 665. 666.
667. 668. 669. 670. 671.
672. 673. 674. 675. 676.
677. 678. 679. 680. 681.
682. 683. 684. 685. 686.
687. 688. 689. 690. 691.
692. 693. 694. 695. 696.
697. 698. 699. 700. 701.
702. 703. 704. 705. 706.
707. 708. 709. 710. 711.
712. 713. 714. 715. 716.
717. 718. 719. 720. 721.
722. 723. 724. 725. 726.
727. 728. 729. 730. 731.
732. 733. 734. 735. 736.
737. 738. 739. 740. 741.
742. 743. 744. 745. 746.
747. 748. 749. 750. 751.
752. 753. 754. 755. 756.
757. 758. 759. 760. 761.
762. 763. 764. 765. 766.
767. 768. 769. 770. 771.
772. 773. 774. 775. 776.
777. 778. 779. 780. 781.

